

Maakuntakaavan muuttuva rooli

Rakennetun ympäristön neuvottelupäivät

30.9.2020

Ulla Koski

Maakuntakaavan tarkoitus

- 'Maakuntakaavan tarkoituksena on osoittaa maakunnan tavoiteltu pitkän aikavälin kehitys ja luoda edellytykset maakunnan alueidenkäytön ja aluerakenteen kestäväälle kehittämiselle.'
- Suunnittelun lähtökohtana olisi tulevaisuudessakin pitkä aikajänne ja yleispiirteisyys
- Suunnittelun kohdentuisi aidosti maakunnallisiin asioihin

Maakuntakaavan sisältö

Maakuntakaavassa on esitettävä:

- 1) maakunnan aluerakenteen kehittämisen periaatteet;
- 2) valtakunnallisen ja maakunnallisen liikennejärjestelmän ja -verkon kehittämisen periaatteet; sekä
- 3) maakunnan viherrakenne ja sen kehittämisen periaatteet.

Nämä kaavan osat olisivat oikeusvaikuttaisia

Maakuntakaavassa voidaan esittää myös muita maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia asioita.

Nämä kaavan osat eivät olisi oikeusvaikuttaisia

Maakuntakaavassa käsitellään 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja asioita siltä osin ja sillä tarkkuudella kuin alueiden käyttöä koskevien valtakunnallisten tai maakunnallisten tavoitteiden kannalta on tarpeellista

Kuntien alueidenkäytön yhteensovittaminen ei kuuluisi maakuntakaavan tehtäviin

Aluerakenne maakuntakaavassa

'Tässä laissa tarkoitetaan:

1) aluerakenteella keskuksia ja niiden välisiä liikenneyhteyksiä sekä teknisen huollon infrastruktuuria siltä osin kuin niillä on valtakunnallista tai maakunnallista merkitystä;

Aluerakenteeseen kuuluisivat erikokoisten keskusten suhde ajatellen keskustatoimintoja, asutusta ja palveluja. Teknisen huollon infrastruktuuri käsittäisi vesi- ja jätehuollon sekä kiertotalouden kehittämisen. Aluerakenteeseen kuulumisen edellytyksenä olisi, että edellä mainituilla asioilla olisi valtakunnallista tai maakunnallista merkitystä. Aluerakenteeseen ei siten kuuluisi esimerkiksi yksittäisen kunnan yhdyskuntarakenne eikä myöskään kunnan keskustatoiminta-alueen ulottuvuuden määrittelyä. Aluerakenne ei käsittäisi energiantuotantoa kuten tuulivoimaloiden tai aurinkoenergian alueita, yksittäisiä teollisuuden hankkeita eikä luonnonvarojen hyödyntämistä, kuten metsätaloutta, turvetuotantoa, kaivostoimintaa tai maa-ainesten ottoa.'

Aluerakenne maakuntakaavassa, 2

Lakiin sisältyvä aluerakenteen määritelmä tulee vaikuttamaan oleellisesti oikeusvaikutteisen maakuntakaavan sisältöön.

Mitä siihen kuuluisi?

Mitä siihen ei kuuluisi?

- kunnallinen ja seudullinen yhdyskuntarakenne
- keskusta-alueiden ulottuvuus
- energiantuotannon alueet (tuulivoima-alueet, öljynjalostusalueet, ydinvoimala-alueet jne)
- teollisuuden tai muun tuotantotoiminnan alueet
- puolustusvoimien alueet
- luonnonvarojen hyödyntämisen alueet (metsätalouden, turvetuotannon, kaivostoiminnan ja maa-ainesten oton alueet)

Muuttuva rooli pähkinänkuoressa

- Maakuntakaavan tarkastelutason on tarkoitus olla nykyistä selvästi yleispiirteisempi
 - Tämän tulisi heijastua myös tarvittavien selvitysten lisääntyvänä yleispiirteisyytenä
- Maakuntakaavan oikeusvaikutteinen sisältö kutistuu nykyisestä koskemaan laissa säädettäviä kolmea teemaa
 - Maakuntakaavalla on myös muuta vaikuttavuutta kuin laissa säädettävät oikeusvaikutukset
- Maakunnan liitto voi harkintansa mukaan käsitellä maakuntakaavassa muitakin teemoja kuin uudistuvan lain mukaisia kolmea 'pakollista' teemaa
 - Maakuntakaavan sisällön suuret erot maakuntien välillä todennäköisiä
 - Maakuntakaavan kokonaisvaltaisen yhteen sovittavan roolin päättyessä tulee hankekohtaisen kaavoituksen ja hankekohtaisten lupamenettelyjen ja niiden yhteydessä tehtävien selvitysten merkitys korostumaan.

